

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Temmuz, 2020

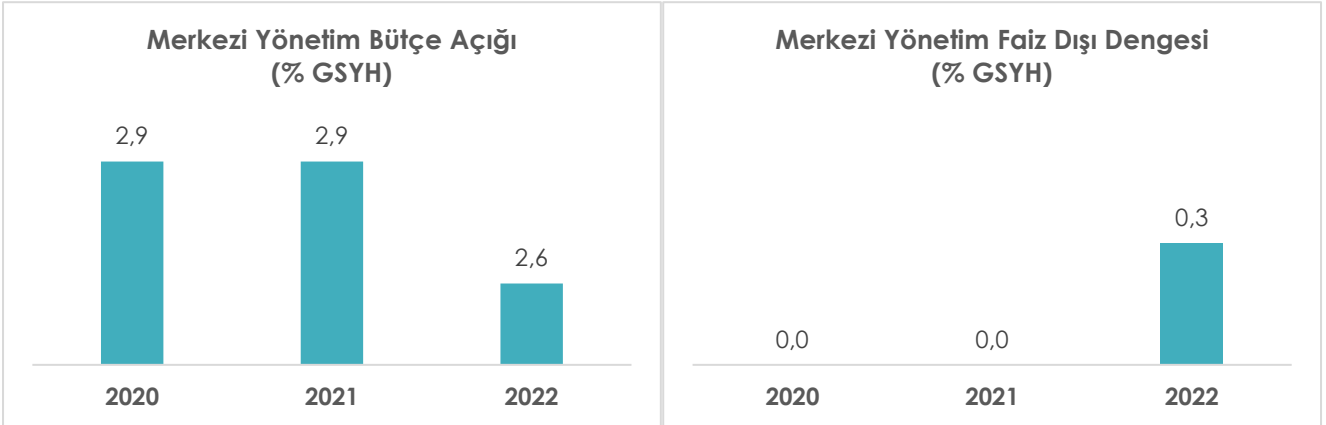
2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2020-2022 Yeni Ekonomi Programının (YEP) temel amacı; 2019-2021 YEP çerçevesinde fiyat istikrarı, finansal istikrar ve cari işlemler dengesinde son bir yılda elde edilen kazanımların korunup geliştirilmesi, üretim ve verimlilik odaklı, sürdürülebilir büyüme ile adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik dönüşümün ve değişimin gerçekleştirilmesidir.

2020 yılı merkezi yönetim bütçesi, 2020-2022 YEP'te belirlenen makro değişkenler ile programın temel hedef ve öncelikleri kapsamında hazırlanmış ve uygulanmaktadır.

Program döneminde mali disipline kararlılıkla devam edilecektir. Bu kapsamda kaynakların verimli kullanılması sağlanacak ve belirlenen alanlarda tasarrufu sağlayacak yapısal değişiklikler hayata geçirilecektir. Bütçenin gelir performansının yükseltilmesi amacıyla sürekli ve kalıcı gelir kaynakları ile vergi tahsilatında etkinliğin artırılması ve ekonomide kayıt dışılığın azaltılması hedeflenmektedir.

Program döneminde bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 3'ün altında kalması, faiz dışı dengenin GSYH'ye oranının ise dönem sonunda binde 3 olarak gerçekleşmesi hedeflenmektedir.

Temmuz 2020 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Temmuz ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 116,2 milyar TL, bütçe gelirleri 86,5 milyar TL ve bütçe açığı 29,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 107,8 milyar TL ve faiz dışı açık ise 21,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

TEMMUZ AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		(Milyon TL)
Bütçe Giderleri		116.225
Faiz Dışı Giderler		107.769
Bütçe Gelirleri		86.529
Vergi Gelirleri		76.014
Bütçe Dengesi		-29.696
Faiz Dışı Denge		-21.240

1- Bütçe Dengesi

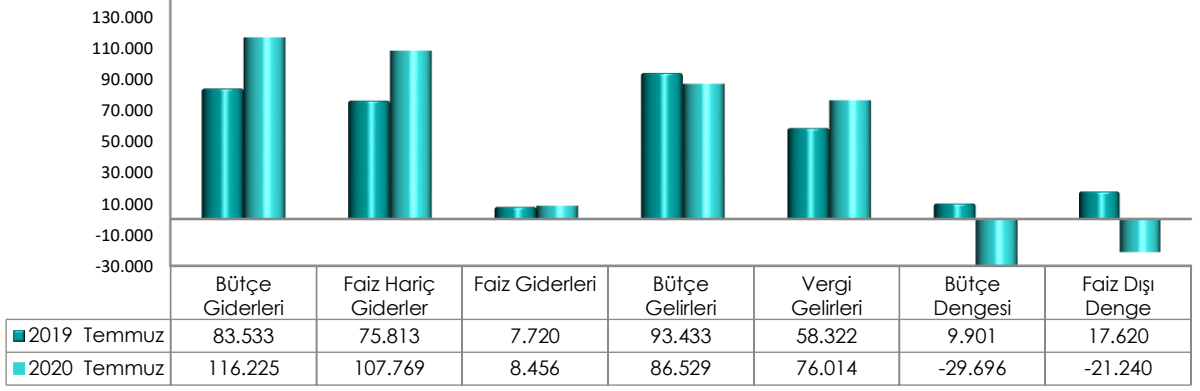
2020 yılı Temmuz ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Temmuz	Yüzde	Bütçe	Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	83.533	8,7	1.095.461	116.225	10,6	39,1
Faiz Hariç Giderler	843.659	75.813	9,0	956.521	107.769	11,3	42,2
Faiz Giderleri	117.317	7.720	6,6	138.940	8.456	6,1	9,5
Bütçe Gelirleri	880.359	93.433	10,6	956.588	86.529	9,0	-7,4
Vergi Gelirleri	756.495	58.322	7,7	784.602	76.014	9,7	30,3
Bütçe Dengesi	-80.616	9.901	-12,3	-138.873	-29.696	21,4	-399,9
Faiz Dışı Denge	36.701	17.620	48,0	67	-21.240	-31.918,8	-220,5

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Temmuz ayında 9 milyar 901 milyon TL fazla vermiş iken 2020 yılı Temmuz ayında 29 milyar 696 milyon TL açık vermiştir.

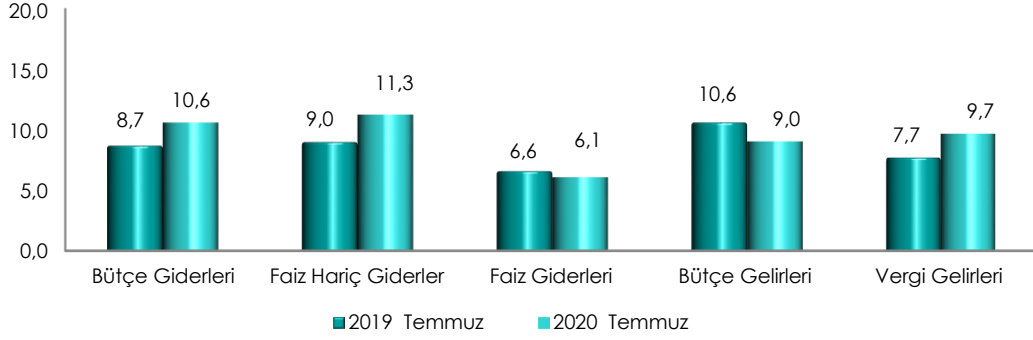
2019 yılı Temmuz ayında 17 milyar 620 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2020 yılı Temmuz ayında 21 milyar 240 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Temmuz ayı gerçekleşmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Temmuz ayı itibarıyla 116 milyar 225 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 8 milyar 456 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 107 milyar 769 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

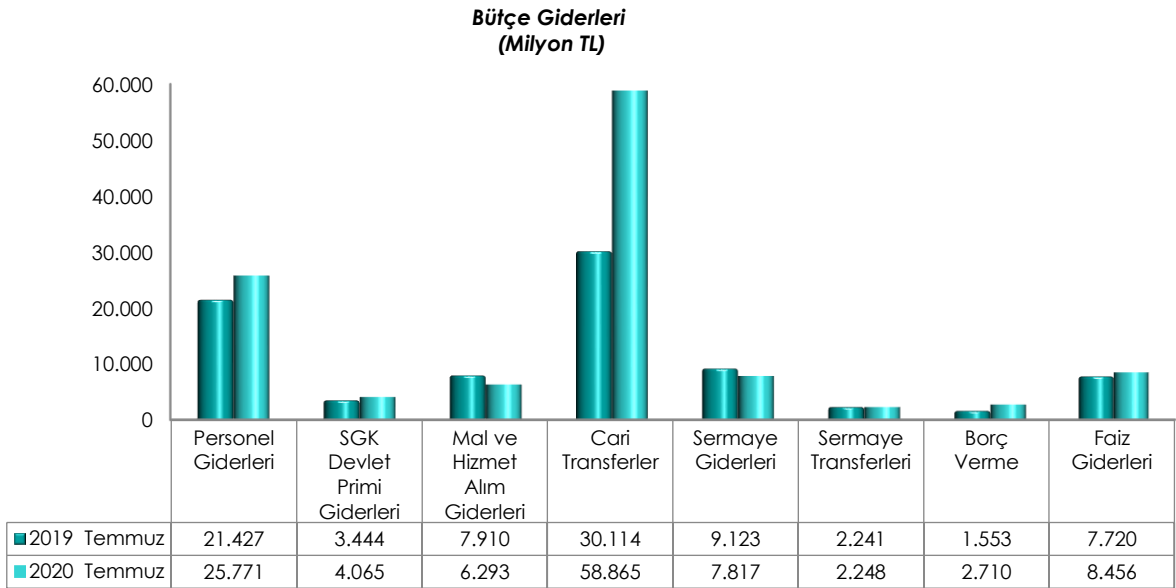
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Temmuz	Yüzde	Bütçe	Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	83.533	8,7	1.095.461	116.225	10,6	39,1
Faiz Hariç Giderler	843.659	75.813	9,0	956.521	107.769	11,3	42,2
Personel Giderleri	247.303	21.427	8,7	282.488	25.771	9,1	20,3
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	3.444	7,9	48.120	4.065	8,4	18,0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	7.910	11,7	75.550	6.293	8,3	-20,4
Cari Transferler	391.337	30.114	7,7	451.122	58.865	13,0	95,5
Sermaye Giderleri	54.432	9.123	16,8	56.607	7.817	13,8	-14,3
Sermaye Transferleri	10.046	2.241	22,3	6.784	2.248	33,1	0,3
Borç Verme Giderleri	21.749	1.553	7,1	27.087	2.710	10,0	74,5
Faiz Giderleri	117.317	7.720	6,6	138.940	8.456	6,1	9,5

2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Temmuz ayında 116 milyar 225 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 83 milyar 533 milyon TL harcama yapılmıştır.

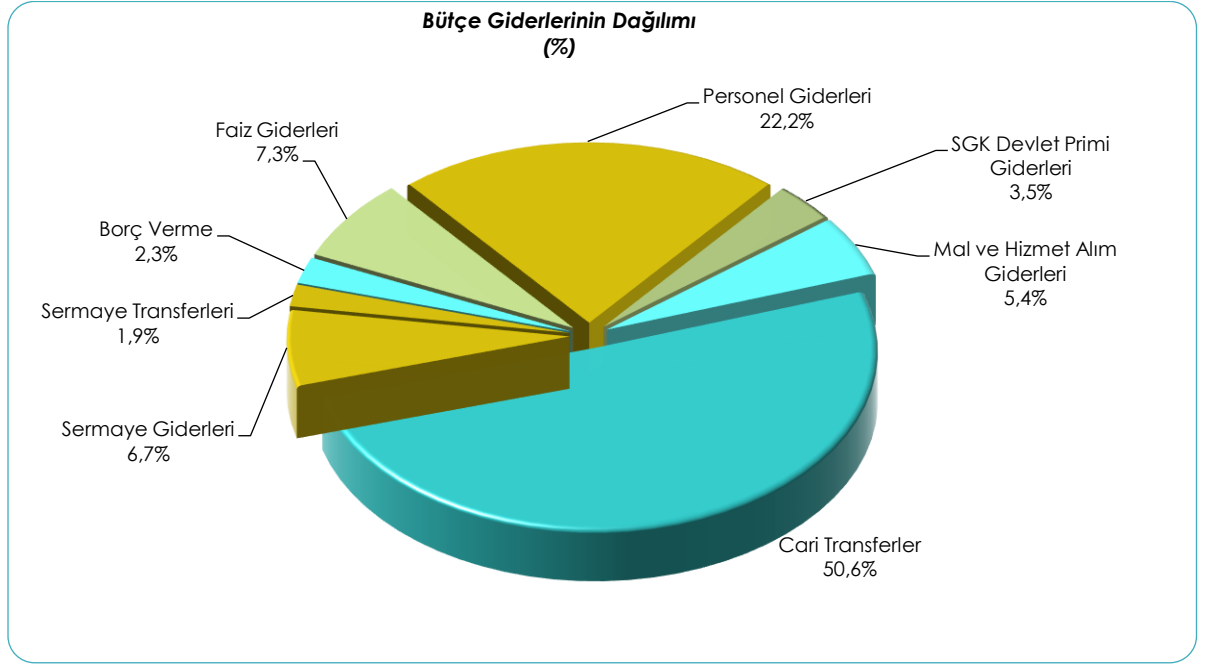
Temmuz ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 39,1 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 8,7 iken 2020 yılında yüzde 10,6 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 42,2 oranında artarak 107 milyar 769 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 9,0 iken 2020 yılında yüzde 11,3 olmuştur.

Temmuz ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Temmuz ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Temmuz ayı itibarıyla 86 milyar 529 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 76 milyar 14 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 8 milyar 592 milyon TL olmuştur.

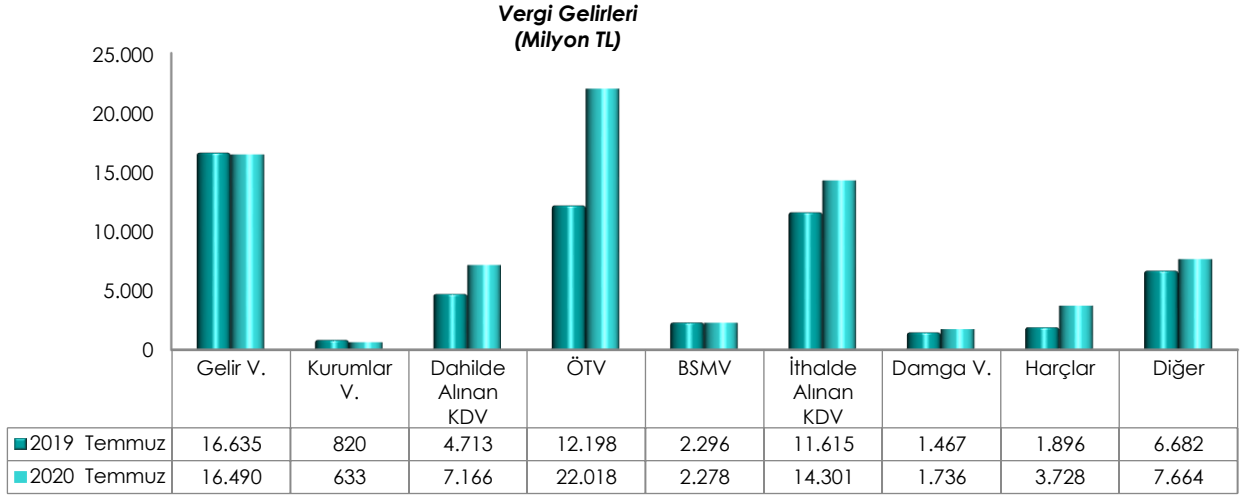
2020 yılı Temmuz ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Temmuz	Yüzde	Bütçe	Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	93.433	10,6	956.588	86.529	9,0	-7,4
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	90.920	10,5	936.635	84.606	9,0	-6,9
Vergi Gelirleri	756.495	58.322	7,7	784.602	76.014	9,7	30,3
Gelir Vergisi	171.882	16.635	9,7	182.121	16.490	9,1	-0,9
Kurumlar Vergisi	74.190	820	1,1	89.393	633	0,7	-22,8
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	4.713	6,7	57.805	7.166	12,4	52,1
Özel Tüketim Vergisi	162.570	12.198	7,5	175.175	22.018	12,6	80,5
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	2.296	12,1	24.982	2.278	9,1	-0,8
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	11.615	7,0	158.063	14.301	9,0	23,1
Damga Vergisi	20.843	1.467	7,0	21.500	1.736	8,1	18,3
Harçlar	27.741	1.896	6,8	29.550	3.728	12,6	96,6
Diğer	43.832	6.682	15,2	46.013	7.664	16,7	14,7
Vergi Dışı Gelirler	106.264	32.598	30,7	152.033	8.592	5,7	-73,6
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	2.032	18,2	12.464	1.484	11,9	-27,0
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	6.420	481	7,5	7.488	439	5,9	-8,7

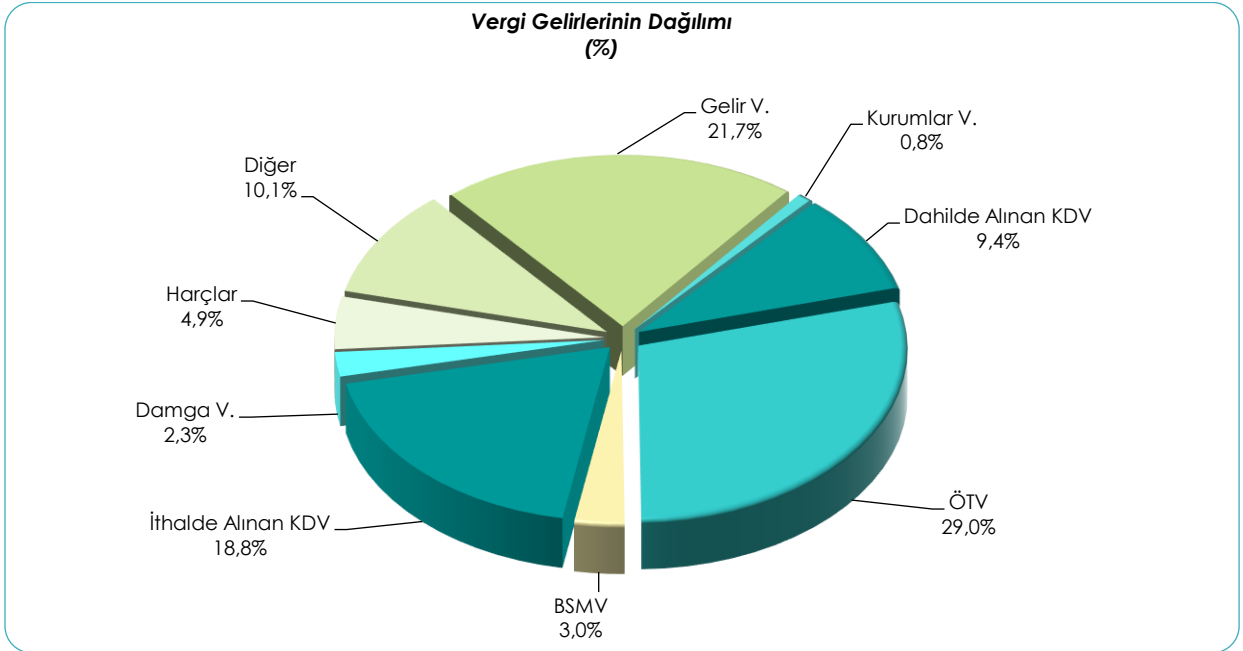
2019 yılı Temmuz ayında bütçe gelirleri 93 milyar 433 milyon TL iken 2020 yılının aynı ayında yüzde 7,4 oranında azalarak 86 milyar 529 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Temmuz ayı gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 10,6 iken 2020 yılında yüzde 9,0 olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 30,3 oranında artarak 76 milyar 14 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 7,7 iken 2020 yılında yüzde 9,7 olmuştur.

Temmuz ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Temmuz ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

2020 Yılı Ocak-Temmuz Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Ocak-Temmuz döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 681,1 milyar TL, bütçe gelirleri 541,9 milyar TL ve bütçe açığı 139,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 601,4 milyar TL ve faiz dışı açık ise 59,4 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	681.087
Faiz Dışı Giderler	601.374
Bütçe Gelirleri	541.940
Vergi Gelirleri	411.962
Bütçe Dengesi	-139.147
Faiz Dışı Denge	-59.433

1- Bütçe Dengesi

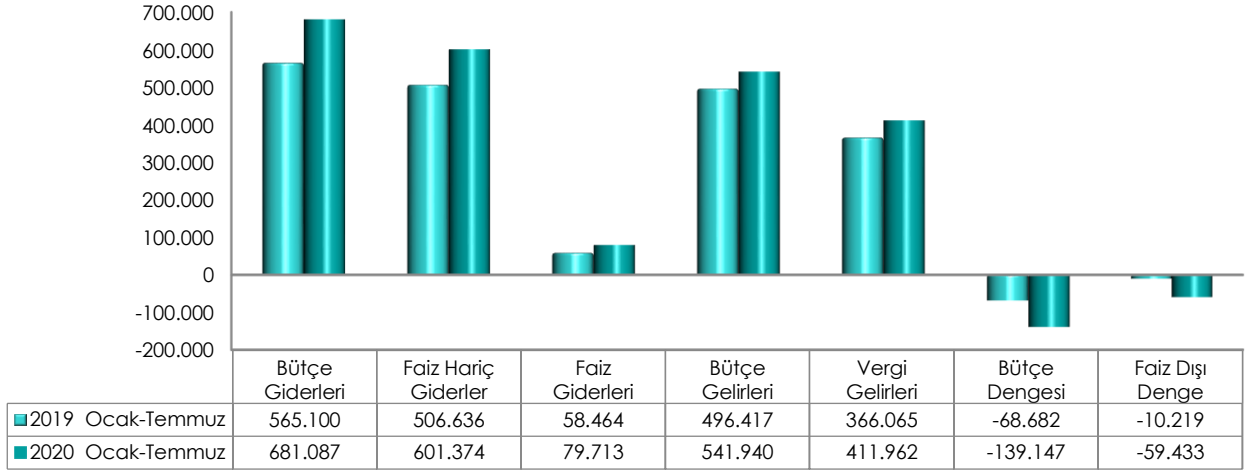
2020 yılı Ocak-Temmuz dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Temmuz	Yüzde	Bütçe	Ocak-Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	565.100	58,8	1.095.461	681.087	62,2	20,5
Faiz Hariç Giderler	843.659	506.636	60,1	956.521	601.374	62,9	18,7
Faiz Giderleri	117.317	58.464	49,8	138.940	79.713	57,4	36,3
Bütçe Gelirleri	880.359	496.417	56,4	956.588	541.940	56,7	9,2
Vergi Gelirleri	756.495	366.065	48,4	784.602	411.962	52,5	12,5
Bütçe Dengesi	-80.616	-68.682	85,2	-138.873	-139.147	100,2	-102,6
Faiz Dışı Denge	36.701	-10.219	-27,8	67	-59.433	-89.314,5	-481,6

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde 68 milyar 682 milyon TL açık vermiş iken 2020 yılı Ocak-Temmuz döneminde 139 milyar 147 milyon TL açık vermiştir.

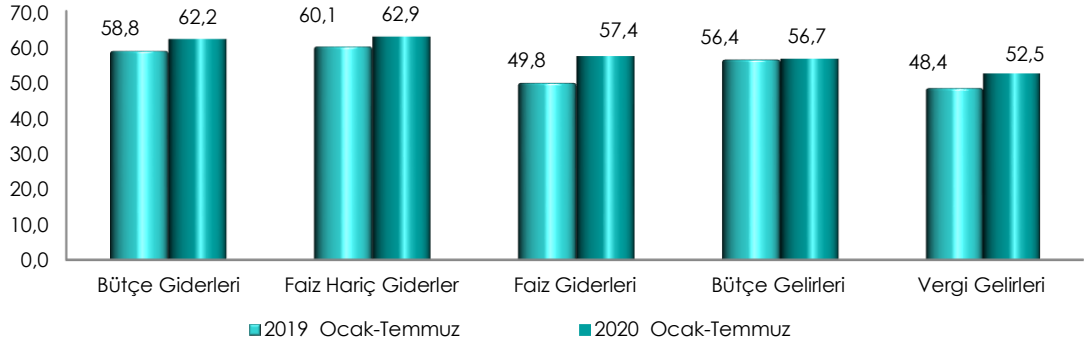
2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde 10 milyar 219 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Ocak-Temmuz döneminde 59 milyar 433 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Ocak-Temmuz dönemi gerçekleşmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Temmuz dönemi itibarıyla 681 milyar 87 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 79 milyar 713 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 601 milyar 374 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

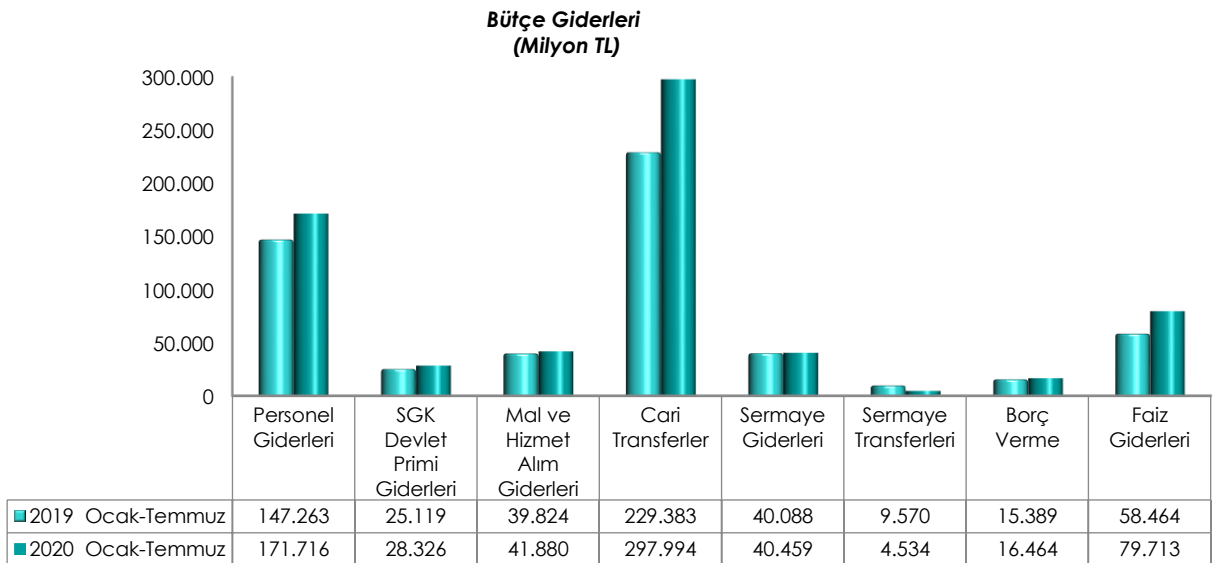
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Temmuz	Yüzde	Bütçe	Ocak-Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	565.100	58,8	1.095.461	681.087	62,2	20,5
Faiz Hariç Giderler	843.659	506.636	60,1	956.521	601.374	62,9	18,7
Personel Giderleri	247.303	147.263	59,5	282.488	171.716	60,8	16,6
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	25.119	57,9	48.120	28.326	58,9	12,8
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	39.824	59,0	75.550	41.880	55,4	5,2
Cari Transferler	391.337	229.383	58,6	451.122	297.994	66,1	29,9
Sermaye Giderleri	54.432	40.088	73,6	56.607	40.459	71,5	0,9
Sermaye Transferleri	10.046	9.570	95,3	6.784	4.534	66,8	-52,6
Borç Verme	21.749	15.389	70,8	27.087	16.464	60,8	7,0
Faiz Giderleri	117.317	58.464	49,8	138.940	79.713	57,4	36,3

2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Ocak-Temmuz döneminde 681 milyar 87 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı döneminde ise 565 milyar 100 milyon TL harcama yapılmıştır.

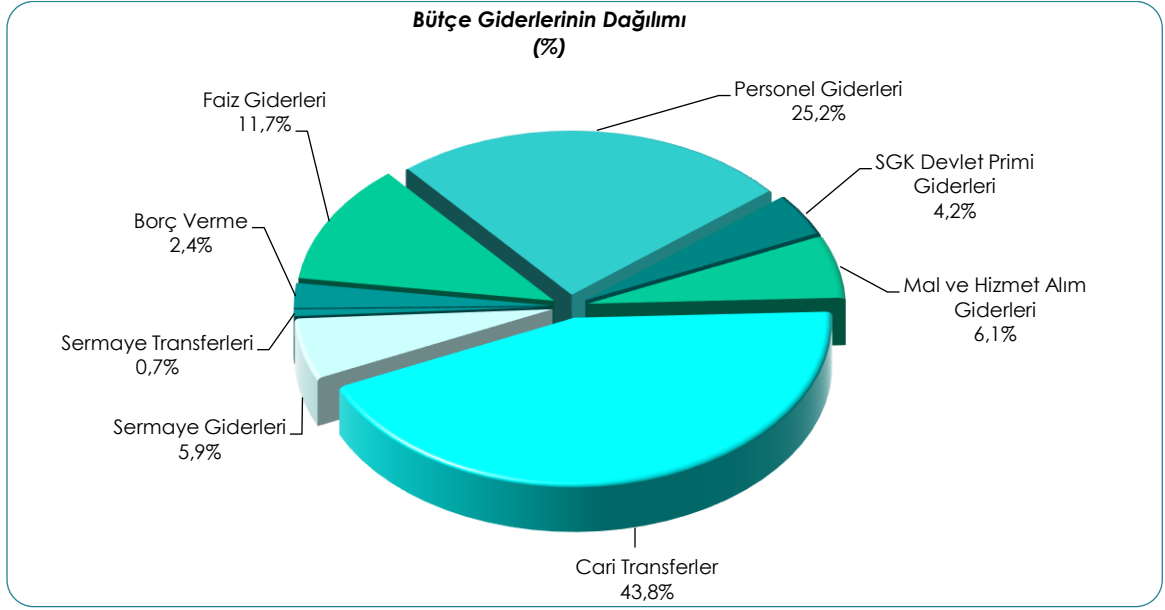
Ocak-Temmuz dönemi bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 20,5 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 58,8 iken 2020 yılında yüzde 62,2 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18,7 oranında artarak 601 milyar 374 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 60,1 iken 2020 yılında yüzde 62,9 olmuştur.

Ocak-Temmuz dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak-Temmuz dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Temmuz dönemi itibarıyla 541 milyar 940 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 411 milyar 962 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 113 milyar 685 milyon TL olmuştur.

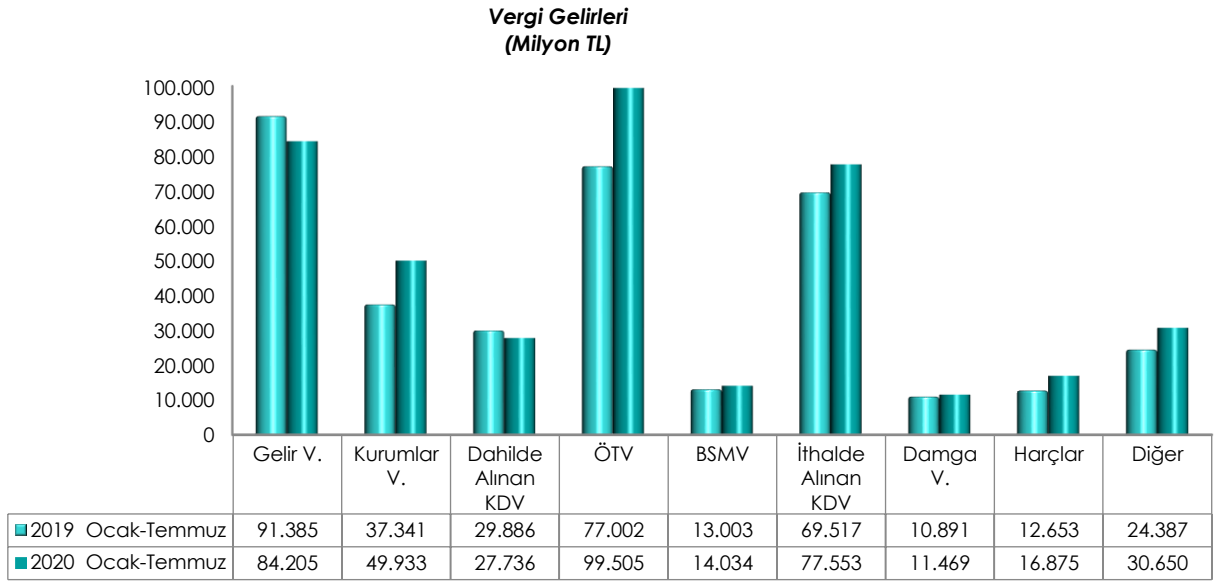
2020 yılı Ocak-Temmuz dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Temmuz	Yüzde	Bütçe	Ocak-Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	496.417	56,4	956.588	541.940	56,7	9,2
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	480.550	55,7	936.635	525.647	56,1	9,4
Vergi Gelirleri	756.495	366.065	48,4	784.602	411.962	52,5	12,5
Gelir Vergisi	171.882	91.385	53,2	182.121	84.205	46,2	-7,9
Kurumlar Vergisi	74.190	37.341	50,3	89.393	49.933	55,9	33,7
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	29.886	42,3	57.805	27.736	48,0	-7,2
Özel Tüketim Vergisi	162.570	77.002	47,4	175.175	99.505	56,8	29,2
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	13.003	68,4	24.982	14.034	56,2	7,9
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	69.517	41,9	158.063	77.553	49,1	11,6
Damga Vergisi	20.843	10.891	52,3	21.500	11.469	53,3	5,3
Harçlar	27.741	12.653	45,6	29.550	16.875	57,1	33,4
Diğer	43.832	24.387	55,6	46.013	30.650	66,6	25,7
Vergi Dışı Gelirler	106.264	114.485	107,7	152.033	113.685	74,8	-0,7
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	11.267	100,8	12.464	11.031	88,5	-2,1
Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	6.420	4.600	71,6	7.488	5.262	70,3	14,4

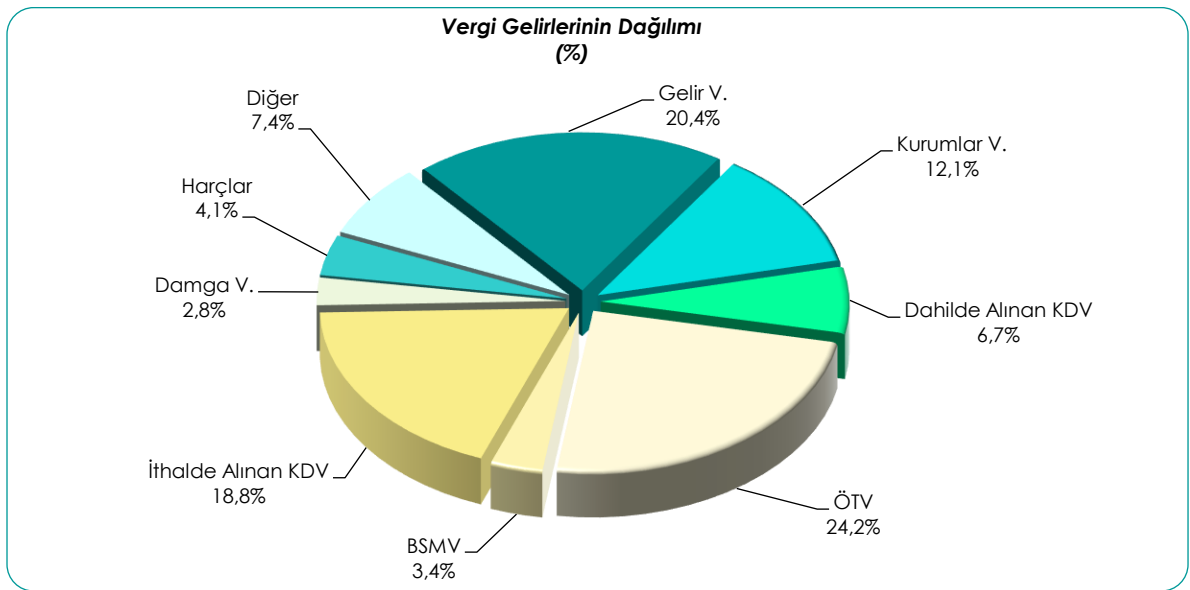
2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde bütçe gelirleri 496 milyar 417 milyon TL iken 2020 yılının aynı döneminde yüzde 9,2 oranında artarak 541 milyar 940 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Ocak-Temmuz dönemi gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 56,4 iken 2020 yılında yüzde 56,7 olmuştur.

2020 yılı Ocak-Temmuz dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12,5 oranında artarak 411 milyar 962 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 48,4 iken 2020 yılında yüzde 52,5 olmuştur.

Ocak-Temmuz dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak-Temmuz dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşabilmektedir. ¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>